

BOUWEN AAN VERBINDING

Strategiedocument voor de beleidsperiode 2020 – 2023

Stichting IDO (Interkerkelijk Diaconaal Overleg) - Lelystad

INHOUDSOPGAVE

1. Samen staan we sterk
2. Waar we voor staan
3. De beweging die we willen versterken
4. Beleidsdoelen komende jaren
5. Programma's en projecten
 - Programma 'Schuldhulpverlening'
 - Programma 'Ontmoeting'
 - Programma 'Perspectief'
 - Kenniscentrum
6. Versterking van de eigen organisatie
7. Noodzakelijke investeringen

1. SAMEN STAAN WE STERK

Opeens stond er een familie met drie kinderen op de stoep van het inloophuis. Ze hadden enkel een auto en ook nog snel wat kleren meegenomen. Het gezin was net uit huis gezet. Door de stress namen de epileptische aanvallen van de jongste dochter toe en ze wisten niet meer waar ze naartoe konden. Eerder die maand kwam er een jongen dagelijks naar het inloophuis om te douchen en op te warmen. Na een acute scheiding waarbij hij thuis niet meer binnen mocht, wist hij geen andere oplossing dan in het bos te slapen. Hij zat 's middags aan dezelfde tafel in het inloophuis te eten als een vrouw die jarenlang in een fietsenstalling heeft geleefd en nu in een 'luxewoning' woont. Luxe omdat er elektriciteit en stromend water is. Maar elke dag zit ze wel in de huiskamer van het inloophuis. Op zoek naar een praatje, naar gezelligheid en een dagritme. Ook het Syrische gezin komt regelmatig. Ze kopen kleding voor de kinderen in de winkeltjes – omdat het daar betaalbaar is. En elke woensdagmiddag zitten de kinderen bij de huiswerkbegeleiding. Door steun van de vrijwilligers krijgen ze de taal steeds iets beter onder de knie en blijven ze bij met het schoolwerk. Op deze manier vervult het IDO al decennialang haar rol in de Lelystadse samenleving: als plek waar mensen altijd welkom zijn; als plaats waar je terecht kunt als de stap naar reguliere hulpverlening te groot is; als vangnet en bondgenoot van mensen in Lelystad die in een kwetsbare positie terecht zijn gekomen.

Vanuit beweging naar beweging

De eigenheid en meerwaarde van het IDO schuilt in haar missie: 'Helpen wie geen helper heeft'. Het IDO heeft een ondersteunende, aanvullende en versterkende rol in Lelystad. Het is het vangnet onder het

vangnet van de reguliere hulpverlening. In tijden van crisis en bezuiniging is de meerwaarde daarvan helaas maar al te duidelijk. Een meerwaarde die veel te maken heeft met de grote groep vrijwilligers die praktisch helpen en doorzetten, trouw zijn in het naast mensen in een vaak zeer kwetsbare situatie te blijven staan. Een inzet die alleen maar lukt door de langdurige trouw en doorzettingsvermogen van al onze vrijwilligers. Dat vormt het grootste kapitaal van het IDO. Die zorg voor de meest kwetsbaren bindt de Lelystadse kerken samen. In de afgelopen beleidsperiode (2016-2019) die werd beschreven in het strategiedocument 'Vanuit bewogenheid naar beweging', hadden we tot doel om die plaats in de samenleving en onze inzet verder te versterken en uit te bouwen. We hebben geïnvesteerd in goede samenwerking met reguliere hulpverlening. Doordat men ons meer en beter weet te vinden, krijgen we ook te maken met een verzwaring van de problematiek waar mensen mee worstelen. Ook omgekeerd weten we beter door te verwijzen en samen te werken. We hebben in de afgelopen beleidsperiode ook noodzakelijk onderhoud aan de organisatie uitgevoerd. Van een nieuwe huisstijl, website en flyers tot nieuwe en snellere computers. Het uitgangspunt 'wat anderen goed doen, hoeven wij niet ook te doen' helpt ons om nog scherper in te zetten op die mensen die vaak over het hoofd worden gezien of onder de radar blijven. De mensen die er snel uitvallen.

Een nieuwe werkelijkheid als uitgangspunt

Hoe nodig het is om de organisatie in gereedheid te hebben, betrokken en verbonden, bleek wel in de maanden aan het begin van deze beleidsperiode. Een periode van lockdown als maatregel tegen de verspreiding van het Coronavirus zette de samenleving op slot en raakte in de eerste weken al mensen in een kwetsbare situatie. Hoe groot het adaptatievermogen was van het IDO om op een nieuwe situatie in te spelen, werd toen heel duidelijk. In twee dagen tijd lukte het om een bijna geheel nieuwe organisatie, met andere vormen van ondersteuning en meer dan 70 extra vrijwilligers die zijn geworven, op poten te zetten. Het vangnet van het IDO was actueler dan ooit. Tegelijkertijd is de onbekendheid van de toekomst op dit moment ook groot. Duidelijk is al wel dat de gevolgen van de Coronacrisis op economisch en sociaal gebied groot zullen zijn. Zo groot dat het nodig zal zijn om in te gaan zetten op het verder versterken van het vangnet dat we in de komende jaren nodig zullen hebben. Tegelijkertijd is de consequentie van de grote onduidelijkheid over de toekomst en de situatie die op ons af zal komen ook dat in dit strategiedocument weliswaar richtingen voor komend beleid benoemd zullen worden, maar dat de daadwerkelijke beleidsontwikkeling in de komende jaren veel interactiever en meer ontwikkelend van aard zal zijn. Tegelijkertijd zijn er wel richtingen aan te wijzen waar we in de komende jaren op in willen zetten.

Samen staan we sterk: waar we ons de komende jaren op willen richten

We vinden het in de komende jaren van groot belang om *in de eerste plaats* in te zetten op de versterking van het vangnet. De structuur en activiteiten die we in Coronatijd daarbij ontwikkeld hebben willen we verduurzamen en ombouwen tot een structurele aanpak. *In de tweede plaats* willen we de komende jaren, net als eerder, ook weer nieuwe stappen zetten om onze inzet nog meer kwalitatief te versterken. Dat doen we door heel goed te gaan kijken naar wat we doen, wat goed gaat, aan te scherpen wat beter kan en te leren wat anders kan of hoe we door anders te kijken tot nieuwe vormen van ondersteuning kunnen komen. Een belangrijke beweging daarin is de zoektocht die we enkele jaren geleden hebben ingezet naar hoe we de levenskracht van mensen nog verder kunnen versterken; de vraag hoe het IDO een plek kan zijn waar ieder mens van betekenis is en kan zijn, staat daarbij centraal. Onze verandertheorie (Theory of Change) die we met hulp van landelijke vermogensfondsen hebben ontwikkeld, speelt daarin een sleutelrol. Wat we doen, hoe en voor wie we het doen, welke impact we beogen en de weg ernaar toe om die te bereiken (pathway of change), zijn daarin geformuleerd. Tevens zullen we de opgestelde pathways of change blijven toetsen aan de praktijk en daar waar nodig deze aanpassen; daarmee helpt de ToC ons om te leren als organisatie en onszelf kwalitatief te versterken. Dat zal een behoorlijke transitie met zich meebrengen. Ons nieuwe motto 'Samen staan we sterk' is iets wat grote gevolgen kan hebben voor ons denken en ons doen. *In de derde plaats* willen we dan ook het

IDO ontwikkelen door in te zetten op wederkerigheid en te zoeken naar de levenskracht van mensen zelf om stappen te zetten en nieuwe wegen te verkennen. Dat doen we omdat we geloven dat we alleen samen sterk staan en iedereen daarin een rol heeft en van betekenis is.

1. WAAR WE VOOR STAAN

Voor wie we er zijn en waarom dat nodig is

Het IDO heeft altijd nadrukkelijk gekozen voor die mensen die het meest kwetsbaar zijn in de Lelystadse samenleving. Mensen die vaak veraf staan van reguliere hulpverlening of hun plaats binnen de samenleving en de beschikbare voorzieningen niet goed kunnen vinden. Eerder hebben we de groep mensen voor wie we extra aandacht willen hebben, zo beschreven:

Mensen voor wie we extra aandacht willen hebben:

- Mensen in een sociaal isolement
- Mensen die financieel nauwelijks zelfredzaam zijn
- Mensen die worstelen met langdurige verslaving
- (ex-)gedetineerden en hun familie
- Zwerfjongeren en jongeren in een risicovolle situatie
- Nieuwe Nederlanders
- Dak- en thuislozen

De urgentie en noodzaak om naast mensen in een kwetsbare situatie te staan en hen op te zoeken, is in de loop der jaren helaas niet minder geworden. Onze inlooppreekuren en inloophuizen zijn een goede graadmeter om zicht te krijgen op waar mensen klem komen te zitten. Het opkomen voor mensen van wie de stem vaak zo weinig gehoord wordt en naast hen te blijven staan, is een belangrijke drijfveer in ons werk. Een groot maatschappelijk vraagstuk dat we in de afgelopen jaren in complexiteit en omvang zagen toenemen, is terug te leiden tot een toenemende maatschappelijke uitsluiting van mensen in een vaak kwetsbare situatie.

Maatschappelijke uitsluiting en dreigende tweedeling als zorg

Landelijk begint dit thema van maatschappelijke uitsluiting in de laatste jaren beter op de agenda te komen. Zo zei Bauke Koekoek, Lector Onbegrepen gedrag, Zorg en Samenleving hierover in de Volkskrant: "Meer potentieel kwetsbare mensen – ook zonder psychische stoornis – vallen buiten de boot omdat de samenleving ingewikkeld is geworden. Er zit aardig wat druk op de ketel in Nederland."¹ De uitsluitende werking die dat heeft, wordt ook wel samengevat met behulp van de 'bureaucratische paradox': "De mensen die minder zelfredzaam zijn, vallen in een complexer wordende samenleving met minder sociale vangnetten het eerst buiten de boot. [...] De mensen voor wie voorzieningen bedoeld zijn komen klem in het systeem dat zou moeten helpen." (Van Geuns, 2017)

In de praktijk zien we er in Lelystad de schrijnende voorbeelden van. We zien dat de digitalisering van de samenleving zulke hoge eisen stelt aan de cognitieve vermogens van mensen, dat het mensen buiten spel zet. De hoeveelheid mensen die naar onze inlooppreekuren komen omdat ze geen idee hebben wat een DigiD is, is een teken aan de wand. We zien dat door de nadruk op zelfredzaamheid en participatie mensen met een klein sociaal netwerk of met geringe sociale vaardigheden soms het gevoel hebben nergens meer naartoe te kunnen. In de afgelopen tijd – toen de wereld even helemaal op slot leek te gaan – zagen we hoe juist mensen zonder computer, mensen die de taal moeizaam beheersen, mensen

¹ "Zorg is niet genoeg voor kwetsbare mensen" Interview met Bauke Koekoek. (Volkskrant, 8 oktober 2019)

die niemand anders om zich heen hadden, in de knel kwamen. In de afgelopen tijd hebben we een heel systeem van zorg opgezet: maaltijden rondgebracht, medicijnen bij de apotheek voor mensen opgehaald, boodschappen gedaan, schone kleding naar het ziekenhuis gebracht, mensen meerdere keren per week opgebeld, omdat we geen idee hebben wie het anders voor hen kan doen. Het wantrouwen in reguliere voorzieningen zien we ook toenemen. Mensen worden daardoor argwanend om hulp te zoeken en aan de bel te trekken. We zien hoe mensen zich weggezet kunnen voelen als ze met schulden, verslaving of psychische problematiek worstelen. Dat is ernstig. We zien hoe uitsluiting voor mensen vaak een grote straf is en een belangrijke oorzaak vormt van armoede. Armoede versterkt uitsluiting daarnaast ook. Het leidt tot een groter wordende tweedeling van de samenleving.

In de komende jaren vrezen we dat die tweedeling alleen maar toe zal nemen. Corona zou daar een versterkend effect op kunnen hebben: "Inwoners in onze kwetsbaarste gebieden worden zwaar getroffen door de gevolgen van de coronacrisis. [...] Er wordt hier maatschappelijke schade aangericht die nog heel erg lang zal doorwerken. De tweedeling in onze gemeenschap en de kansenongelijkheid nemen nog verder toe, de binding met de rest van de samenleving neemt nog meer af.", zo schrijven 15 burgemeesters in een manifest waarin ze oproepen om op te komen voor kwetsbare wijken.² Het vormt de maatschappelijke achtergrond waartegen we onze inzet voor de komende jaren moeten bepalen.

Wat dat van ons vraagt

Om deze dynamiek te kunnen keren, is veel nodig. Het is ook volstrekt duidelijk dat we dit niet alleen kunnen doen. Wat we wel kunnen, is vanuit een grondige analyse van de systemische werking van hulpverlening en sociaal domein helpen een andere beweging in de Lelystadse samenleving te versterken. Een beweging die werkt aan verbinding en die helpt om de levenskracht van mensen te versterken. Het is daarbij helpend dat we geen hulpverleningsorganisatie zijn. Helpend dat we vanuit de presentiebenadering aansluiten bij de leefwereld van mensen en hen breder zien en benaderen dan alleen de problemen waar ze soms mee te kampen hebben. Hoe nuttig dat is, benadrukt ook Bauke Koekkoek: "We komen er niet met meer geld en meer meldpunten. Meer winst is te behalen als we opnieuw gaan nadenken over wat professionals, burgers en overheid van elkaar mogen verwachten. [...] Veel kwetsbare mensen hebben moeite met het leven. Ze hebben ellendige dingen meegemaakt, zijn eenzaam en doen niet mee. [...] Het gaat dan dus niet om meer zorg en hulp, maar het verstevigen van hun sociale basis zodat ze een zo gewoon en onafhankelijk mogelijk leven kunnen leiden."³

Het zijn de thema's die de inzet van het IDO voor de komende jaren zullen bepalen:

- We willen een *vangnet bieden* voor wie erbuiten dreigt te vallen
- We willen *de sociale basis helpen verstevigen* van mensen in een kwetsbare situatie
- We willen *de stem van mensen in een kwetsbare situatie* in de Lelystadse samenleving steeds opnieuw *laten klinken*

² "Kom op voor de meest kwetsbare gebieden. Urgente oproep 15 burgemeesters voor ondersteuning om tweedeling tegen te gaan." (17 juni 2020)

³ Ibid.

Wat het IDO is – ons verhaal

Wij zijn de organisatie in Lelystad die de stem van mensen in een zeer kwetsbare situatie laat horen, die hun problematiek signaleert en zichtbaar maakt en stimuleert dat aan deze soms vergeten en kwetsbare groep mensen adequate ondersteuning geboden wordt (door onszelf én door anderen).

We zijn zo zichtbaar en toegankelijk dat mensen die nooit (of in een veel later stadium) in contact zouden komen met hulpverlening contact zoeken met ons en zich gezien en gesteund voelen. Als er geen andere hulp of ondersteuning mogelijk is, dan springen we bij. We blijven mensen vasthouden zolang als nodig is. We maken samen plekken waar je steun, gezelligheid en een luisterend oor kunt vinden, zodat mensen weten dat ze er niet alleen voor staan en een sociale basis voelen in hun leven waar ze altijd op terug kunnen vallen. Daarnaast ontwikkelen we samen mogelijkheden om stappen uit een situatie van armoede te zetten en de levenskracht van mensen te versterken. Het werk van het IDO wordt gedragen en uitgevoerd door de gezamenlijke Lelystadse kerken die samen Gods liefde willen tonen voor mensen in deze stad.

2. De beweging die we willen versterken

Transitie: over kwetsbaarheid, eigenwaarde en levenskracht

In de afgelopen jaren is er binnen het IDO een bezinning op gang gekomen. We hebben goed geluisterd en geleerd van mensen die al langere tijd bij IDO komen als bezoeker, gast of klant. Steeds meer zien we hoe het voor ieder mens – of het nu in de rol van bezoeker, vrijwilliger of cliënt is – waardevol is om van betekenis te zijn. We zien hoeveel kracht het mensen geeft en hoe goed het ze doet als ze bij ons een bijdrage leveren; erbij horen. Tegelijkertijd betekent het consequent doorvoeren van die realisatie voor het IDO een hele transitie. Traditioneel zijn we erg gericht geweest op het bieden van hulp en directe, concrete en materiële vormen van ondersteuning. Dat blijven we. Maar het beeld wordt ook wat diffuser. Is het IDO er voor kwetsbare mensen in Lelystad, om ze te helpen? We gaan ons steeds meer beseffen dat dat eigenlijk te makkelijk is, dat het geen recht doet. We gaan steeds meer zien hoe we eigenlijk meer een oefenplaats in kwetsbaarheid zijn.

Oefenplaats in kwetsbaarheid

Een tijdje geleden ging het tijdens de warme maaltijd in het inloophuis over kwetsbaarheid. Eén van de mensen aan tafel zei: ‘Wat ik zo fijn vind, is dat je hier niet je mooie gezicht op moeten houden. Als ik hier binnen stap, mensen snappen het wel wat ik doormaak. Je hoeft je niet groter te houden dan je bent. Want iedereen heeft hier wel wat.’ ‘Nou,’ zei iemand anders: ‘Overall heeft iedereen wel wat. Maar hier durven we het aan elkaar soms te laten zien. En dan steunen we elkaar’

Wat we ook meer gaan zien, is hoe daar de kracht van het IDO in schuil gaat. We zien in de praktijk de impact ervan als we mensen meer betrekken, ruimte bieden en oog hebben voor wat eenieder kan en wil bijdragen. Hoe mensen opbloeien, soms bijna veranderen, uit hun schulp kruipen en over veel meer talent beschikken dan zichzelf of anderen ooit gedacht hebben. We zien hoe de eigenwaarde en

zelfvertrouwen van mensen erdoor gestimuleerd worden en de gunstige effecten daarvan op het leven van mensen. We zien ook hoe het IDO binnen Lelystad hierin een rol kan spelen. We kunnen een beweging op gang helpen brengen en bewustwording stimuleren waarbij mensen meer benaderd worden met vertrouwen in plaats van vanuit wantrouwen; een beweging waarbij gezocht wordt naar wat mensen in huis hebben en wat er nodig is om dat tot zijn recht te laten komen. Het is een beweging die we binnen de eigen organisatie en in de bredere samenleving willen versterken. Dat is een flinke opgave. Een opgave die echt een transitie voor het IDO betekent.

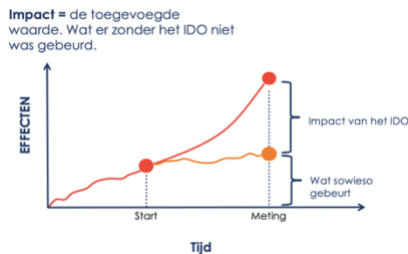
Theory of Change als instrument voor evaluatie en leren

Wat daarvoor nodig is, is dat we ons lerend vermogen blijven aanscherpen. In de komende jaren zullen we daarbij de benadering van de Theory of Change als evaluatie- en leerinstrument blijven gebruiken.

Theory of Change is een benadering en evaluatiemethodiek die erop gericht is op een efficiënte manier zoveel mogelijk positieve effecten te realiseren. Door beknopt in beeld te brengen en te articuleren hoe en waarom een gewenste verandering naar verwachting zal plaats vinden in een specifieke context, is het vervolgens ook mogelijk om – door onderzoek en reflectie, assumpties te onderzoeken en te testen. Daarmee kan de eigen interventie en de verwachte resultaten, effecten en impact onderzocht worden.

In de afgelopen periode heeft het IDO ingezet op het ontwikkelen van een impact map voor de eigen gewenste interventies en dienstverlening. ⁴ In de komende jaren willen we aan de hand hiervan verder werken aan het versterken van onze impact.

Impact vergroten, betekent kritisch kijken naar wat we al doen, hoe we dat doen, wat we ermee beogen en hoe we wat we nu bereiken nog kunnen versterken. Het vraagt ook om goed te luisteren naar de ervaringen van mensen om wie het gaat en hen erbij te betrekken. Wat doen we al en zijn er mogelijkheden om het anders te doen? Anders te leren kijken? Het is van belang om bewust te

reflecteren op wat helpend en ondersteunend voor mensen is en daarvan te leren. En ook het omgekeerde: te leren van wat niet werkt. We kunnen als organisatie versterken waar we van meerwaarde zijn door consequent de focus te houden op wat steunend is voor de mensen voor wie we er willen zijn en te blijven zoeken naar mogelijkheden om hen te versterken; te onderzoeken en uit te proberen – vaak met mensen zelf.

Drie thema's die integraal deel uitmaken van ons werk

De beweging die we op gang willen brengen, is samen te vatten in drie 'cross cutting themes', presentie, wederkerigheid en het steun bieden aan kwetsbaarheid, waar de focus ligt voor de komende jaren. Dit zijn thema's die integraal deel uitmaken van ons werk en door de programma's en activiteiten van het IDO heen lopen.

1. Presentiebenadering als basis versterken

Het IDO werkt vanuit de presentiebenadering. Het bepaalt wie we zijn, want juist het non-instrumentele en niet maakbare karakter van ons werk, vormt de eigenheid en het onderscheidende ervan. In de komende vier jaren willen we deze benadering van present zijn nog meer inbedden en verankeren in de organisatie. Want dat is iets dat nooit klaar is. De presentiebenadering geeft eerder een gerichtheid aan: het stelt ons ook voor de opdracht om steeds te blijven zoeken – hoe de tijden ook veranderen en

⁴ Voor een schematische en meer gedetailleerde uitwerking van onze impactdoelstellingen, beoogde effecten en activiteiten: zie Theory of Change - Stichting IDO (Bijlage 1)

daarmee de opgaven waar mensen voor gesteld worden – naar mogelijkheden om mensen in een kwetsbare situatie nabij te zijn en ze tot steun te zijn.

“De presentiebenadering is een manier van werken die de *relationele afstemming* als basis voor hulp en steun ziet. Goede zorg ontstaat vanuit het zorgvuldig *aansluiten bij en afstemmen op de ander*, en op wat hij of zij nodig heeft. *Leefwereldgerichtheid* en *perspectiefwisseling* zijn daarin centrale begrippen. [...] De presentie neemt radicaal het perspectief van de ander in als leidraad voor de zorg – in plaats van de logica van de methodiek. Daarmee is de richting van de probleemdefinitie nooit vooraf gegeven. De presentie is bovendien kritisch tegenover het maakbaarheidsgehoof in veel methodieken; presentie is primair gericht op het zoeken naar een bevredigende relatie tot het leven – ook als dat leven vastzit.”

A.Baart, *Een theorie van de presentie*, Lemma, 2004.

Beleidsrichtingen vanuit presentiebenadering

De presentiebenadering blijkt een effectieve werkwijze en benadering te zijn, juist voor de mensen waar we vanuit het IDO extra aandacht voor willen hebben. De keuze om aan te sluiten bij de leefwereld van mensen en te aanvaarden wat behoeften en noden van mensen zijn, leidt ertoe dat we vertrouwen weten op te bouwen met mensen die vaak zorgmijddend zijn en worstelen met vragen en problemen op zeer verschillende terreinen van het leven. Op een aantal manieren willen we in de komende vier jaar presentie het uitgangspunt van ons handelen en ons beleid laten zijn.

- Allereerst willen we *present zijn door verbinding te zoeken* en plekken te creëren waar je welkom bent. Dat gaat over het versterken van de huidige plekken, maar ook over het zoeken naar nieuwe plekken en manieren om in verbinding te komen en mensen op te zoeken die op grote afstand (zijn komen te) staan van hulpverlening. Presentie betekent zo dat we inzetten op relaties en verbindingen tussen mensen.
- Als tweede willen we onze *presentie versterken door en in de ondersteuning die we bieden*. We willen daarin oog hebben voor de vele gebieden van het leven die voor een mens van belang zijn en daarbij gericht zijn op het verminderen van wantrouwen en stress. Het creëren van rust zodat mensen weer kunnen slapen is een belangrijk effect dat we nastreven. Of het ondersteunen dat mensen weer aangehaakt raken. Door de brug naar hulpverlening te slaan bijvoorbeeld of het oplossen van hindernissen voor deelname aan reguliere hulpverlening; of door mensen te ondersteunen bij de stappen die ze in het leven willen zetten en de basisvaardigheden te ontwikkelen die daarvoor nodig zijn. Het kan ook tot uiting komen in mensen weer helpen aansluiting te vinden of zich verbonden te voelen met zichzelf, anderen en de omgeving waarin ze leven.
- Tot slot willen we niet alleen mensen nabij zijn, maar mensen in een kwetsbare situatie in Lelystad ook *present stellen*. Door te laten zien en horen dat ze er zijn en een podium te bieden, hun verhalen te delen en hun perspectief in te brengen, kunnen we meehelpen om hun ervaringen meer zichtbaar te maken. Het is een grote noodzaak dat de stem van mensen die vaak maar weinig gehoord worden, mee spreekt en gehoord wordt in de samenleving.

2. Wederkerigheid als leidraad

De werkwijze van het IDO is een relationele benadering. In wat we nastreven – het bouwen aan vertrouwen, een plek waar je altijd welkom bent, een kring waar je gezien en gewaardeerd wordt – zijn de vorming van onderlinge relaties van groot belang. In de komende beleidsperiode willen we vanuit die relationele inzet het thema ‘Wederkerigheid’ centraal stellen. In onze impact map hebben we die

relationele nadruk op wederkerigheid ook nadrukkelijk geformuleerd: "Deel vormen van een gemeenschap kan mensen weer tot bloei brengen." "Als mensen gezien en gehoord worden, krijgen ze vaak ook weer ruimte om hun eigen levenskracht te ontdekken." "Het gevoel van betekenis te zijn kan het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van mensen vergroten." Het zijn uitgangspunten die in de komende tijd op veel verschillende plaatsen en in veel activiteiten in de organisatie in de praktijk gebracht moeten worden. Wederkerigheid vormt een belangrijk reflectiekader en kan leiden tot een mooie zoektocht voor de beleidsontwikkeling. We geloven dat ieder mens van betekenis kan zijn; ieder op eigen manier en met eigen talenten. En dat juist door daar mogelijkheden voor te bieden en accenten te verschuiven in wat we doen en hoe mensen van betekenis kunnen zijn voor elkaar – dat daarin onze belangrijkste impact schuilgaat.

3. Steun bieden aan kwetsbaarheid

Een goed handvat om na te denken over de reikwijdte van de impact van ons werk op de mensen die door het IDO worden ondersteund en hoe we die kunnen versterken, zijn de dimensies van kwetsbaarheid die als mooie aanzet door het Kansfonds ontwikkeld zijn. Het geeft wat meer reliëf aan het begrip kwetsbaarheid en de vormen van ondersteuning die helpend kunnen zijn. Zij onderscheiden daartoe de dimensies van persoonskapitaal, cultureel, sociaal en economisch kapitaal. (zie fig. 1) Mensen

in een kwetsbare positie kunnen op deze vier kapitalen ondersteund en versterkt worden. Deze dimensies laten zien hoe omvattend en op veel terreinen van het leven ondersteuning nodig is. In de komende jaren willen we daarbij ook gaan verkennen wat mogelijkheden en kansen zijn om het perspectief van het ecologisch kapitaal daaraan toe te voegen. (zie verder bij 'Kenniscentrum')

Voor het IDO is dit een nuttig hulpmiddel omdat het een kader biedt dat helpt expliciteren wat in

de loop der jaren vaak op organische wijze binnen de organisatie al is opgebouwd. Het laat zien hoe zowel het werk van de inloophuizen, de winkeltjes, alle taallessen, begeleiding bij het zoeken naar werk en financiële ondersteuning, de grote hoeveelheid aan activiteiten juist in samenhang met elkaar zo krachtig zijn. Mensen worden door ondersteuning op deze vier kapitalen die bij het IDO binnen de programma's in samenhang met elkaar staan, versterkt. Tegelijkertijd bieden deze dimensies ook een handvat voor verdere beleidsontwikkeling.

4. BELEIDSDOELEN KOMENDE JAREN

Bovenstaande thema's zullen vorm krijgen binnen de beleidsdoelen voor de komende jaren. Onze inzet kan verder uitgewerkt worden in programmatische doelstellingen (zie H.5) en organisatorische doelstellingen. Met de organisatorische beleidsdoelen willen we de organisatie blijven ontwikkelen zodat we ook in de toekomst de mogelijkheid en kennis blijven houden om als organisatie in te spelen op onverwachte maatschappelijke ontwikkelingen. Deze doelen voor de komende beleidsperiode zijn:

1. Het bereik van onze profijtgroep is toegenomen: de mensen op wie we ons willen richten.
Lelystad kent een economisch en sociaal kwetsbare bevolking. Het aantal mensen dat potentieel tot onze profijtgroep behoort, ligt boven het landelijk gemiddelde. Vergeleken met andere maatschappelijke initiatieven en instanties in Lelystad die zich op dezelfde profijtgroep richten, is ons bereik groot. En tegelijkertijd ligt er nog een

forse uitdaging. Zo maakten we samen met de ketenpartners in de schuldhulpverlening een schatting van het aantal mensen met schulden dat nog niet in beeld is bij de schuldhulpverlening. Dat gaat om zo'n 1.500 tot 2.000 huishoudens. Hoewel slechts een deel hiervan tot de groep hoort waar het IDO extra aandacht voor wil hebben, geeft het duidelijk aan dat er lokaal – en ook wat het IDO betreft – werk aan de winkel is om de verbinding met mensen op wie we ons willen richten te intensiveren en te blijven inzetten op de kwaliteit, trouw en betrokkenheid in onze wijze van ondersteuning.

2. We hebben onze impact vergroot door te werken aan verdieping en onderlinge versterking van kapitalen in de activiteiten die we ontplooiën en in de ondersteuning en schuldhulpverlening die we bieden.

De kracht van het IDO is vaak dat er informeel en onconventioneel gewerkt wordt. Niet de eigen procedures en wat we aanbieden staat centraal, maar we luisteren goed naar wat een mens nodig heeft. Dat is vaak meer of anders dan waar hij initieel voor komt. Het gebeurt vaak dat mensen die voor de maaltijd komen, uiteindelijk toch maar eens voor advies naar de schuldhulpverlening gaan. Of dat klanten van het inloopsprekuur kleding uit de winkel krijgen, een noodmaaltijd of een werkmaatje om ze te helpen. De dwarsverbanden, het oog hebben voor de mens en de steun die eenieder kan gebruiken, maken het IDO tot wat het is. Deze integrale benadering versterken en van daaruit onze effectiviteit onderzoeken wordt een beleidsdoelstelling voor de komende jaren.

3. Gebaseerd op bestaande en nieuwe initiatieven hebben we methodieken en trainingen ontwikkeld en getest die het zelfvertrouwen, de eigenwaarde en de levenskracht van mensen versterken en mensen weerbaarder maken.

De nadruk op wederkerigheid en het bewust inzetten op het versterken van de levenskracht en eigenwaarde van mensen is relatief nieuw voor het IDO. In de dagelijkse praktijk gebeurde het vaak al op heel organische wijze, vooral in de trouw en de verbondenheid van vrijwilligers. Maar erg gearticuleerd en bereflecteerd was deze inzet nog niet. Door het als een beleidsdoelstelling te definiëren, hopen we om onze eigen praktijktheorie te versterken, te leren en daarnaast deze waarden stevig te verankeren in de alledaagse praktijk. Daarmee willen we een transitie die eerder al is ingezet, versterken.

4. We hebben de interne organisatie verder versterkt, de samenwerking met kerken gestimuleerd en het kenniscentrum verder ontwikkeld om innovatie en experiment te blijven stimuleren

Het IDO is al meer dan 30 jaar actief in Lelystad. Maar we zijn een organisatie die wil blijven leren en scherp moet blijven. Daartoe is in 2011 het kenniscentrum van het IDO opgericht. Maar daartoe is de band met de kerken ook van groot belang. Het is onze levensader als diaconale organisatie. Door in de komende jaren daarop te investeren, krijgen we nieuwe inspiratie en nieuwe verbinding. Tot slot vraagt de organisatiekant ook steeds onderhoud. Ook daar willen we op investeren.

Deze beleidsdoelen worden verder uitgewerkt in de drie programma's en bijhorende projecten van het IDO en in de verdere uitbouw van het kenniscentrum.

5. PROGRAMMA'S EN PROJECTEN

Keuze voor een programmatische aanpak

In de afgelopen periode heeft het IDO haar activiteiten geclusterd en gewerkt vanuit drie programma's: het programma *Ontmoeting*, het programma *Schuldhulpverlening* en het programma *Perspectief*. Deze programmatische aanpak hielp om het integrale karakter en de reikwijdte van onze inzet steeds voor ogen te houden en verder te ontwikkelen. Schulden zijn immers nooit alleen een financieel probleem. En als iemand bij de taallessen aanschuift dan is het goed mogelijk dat door de geringe kennis van het Nederlands ook andere problemen zijn ontstaan. De drie programma's in samenhang kunnen mensen steun geven op bijna alle leefgebieden tot er weer ruimte is om de eigen weg te gaan of andere vormen

van hulpverlening toe te laten Binnen de programma's kunnen ook de verschillende kapitalen verder

 <p>Winkeltjes met kleding Kapper Gevarieerde warme maaltijden</p> <p>Persoonskapitaal Fysiek kapitaal Mentaal kapitaal Ethisch kapitaal</p>	 <p>Taallessen Avonden voor nieuwe Nederlanders Cursus sociale hygiëne Gespreksgroepen in inloophuizen</p> <p>Cultureel kapitaal Taal en communicatie Smaken, voorkeuren, cultureel kennis Disciplines Reputatie, Medie, erelosen</p>
 <p>Huiskamers Gast aan tafel IDO-koor Activiteiten inloophuizen Hulp in Praktijk (Klussendienst) Fietsenmaker Noodpakketten</p> <p>Sociaal kapitaal Netwerk voor sociale steun Netwerk voor instrumentele steun</p>	 <p>Inloopspreekuur Schuldhelpverlening Werken naar werk Huiswerkbegeleiding Stageplaatsen Project 'Kwetsbare vrijwilligers'</p> <p>Economisch kapitaal Opleiding en beroepsvaardigheid Beroep Inkomens Vermogens</p>

- Programma **Perspectief**
- Programma **Ontmoeting**
- Programma **Armoedebestrijding en schuldhulpverlening**

beweging die we in de programma's willen versterken verder uitgewerkt.

versterkt worden. Op die manier werken we aan het vergroten van onze impact vanuit deze programmatische aanpak. De samenhang tussen activiteiten, programma's en kapitalen is hiernaast schematisch weergegeven

Doelstellingen voor programmatische uitbouw

In onze doelstellingen is de

Als effect op programmaniveau streven we na dat de persoon uit de profijtgroep ervaart dat:

- hij een kring om zich heen heeft waar hij gezien, gehoord en gewaardeerd wordt.
- er crisissituaties doorbroken worden en hindernissen voor deelname aan reguliere (schuld)hulpverlening worden opgelost.
- hij stappen zet richting een bestaan met minder schulden.
- hij stappen zet om basale vaardigheden te versterken.
- hij ondersteund wordt op praktisch en materieel vlak.
- er meer ruimte komt voor bewustwording en dialoog over armoede en uitsluiting

Daarmee hebben we tot doel dat:

- de levenskracht van mensen versterkt wordt.
- mensen zich versterkt realiseren dat ze er niet alleen voor staan.
- het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van mensen toenemen: je bent goed zoals je bent.
- voorkomen wordt dat mensen onder de radar verdwijnen en weer aangehaakt raken in de samenleving en gebruik maken van bestaande voorzieningen en hulpverlening.
- wantrouwen en stress afnemen zodat mensen weer kunnen slapen
- mensen hun eigen weg leren vinden in hulp en voorzieningen en de stap erheen durven te zetten
- de ervaringen van mensen in een kwetsbare situatie gehoord worden en meetellen in gemeentelijke beleid en in het denken over armoede.

Hieronder volgt een beschrijving van:

- de drie programma's en de ontwikkelingen waar in de komende jaren via deze programma's op ingespeeld zal worden
- de bestaande activiteiten binnen deze programma's
- de visie op de doorontwikkeling van de programma's op de langere termijn (2020 – 2024)
- de nieuw te ontwikkelen projecten in de komende twee jaar
- de financiële middelen die daarvoor nodig zijn

1. PROGRAMMA 'SCHULDHULPVERLENING'

Waar het programma zich op richt

De grootste kracht van het IDO is de ondersteuning die aan Lelystedelingen geboden wordt, als er geen andere uitwegen meer (lijken te) zijn. We ondersteunen in acute nood- en crisissituaties bij de eerste levensbehoeften. Bij huisuitzettingen of het afsluiten van water en elektra, na een periode van detentie of een moeizame scheiding zoeken we mee naar oplossingen. Omdat we meer kunnen dan formele instanties, onafhankelijk zijn en niet gebonden aan specifieke procedures en regelgeving, proberen we daarmee een vangnet onder het vangnet te bieden.

In het programma 'Schuldhelpverlening' richten we ons op mensen die buiten de boot dreigen te vallen. Bij noodhulp bieden we een tijdelijke overbruggingsperiode, zoeken mee naar structurelere vormen van hulp en leiden we toe naar formele hulpverlening en voorzieningen. In onze individuele begeleiding en budgetbeheer richten we ons op mensen die niet in staat zijn om deel te nemen aan de werkwijze of de verwachtingen van de formele schuldhulpverlening. Bijvoorbeeld omdat er meer tijd en geduld nodig is of omdat zij niet voldoen aan de criteria.

Ontwikkelingen waar we op in willen spelen

In de afgelopen jaren zagen we bij de groep mensen die we ondersteuning bieden een duidelijke toename van multiproblematiek. We zien de zwaarte van de problematiek waar mensen mee worstelen toenemen. In het verlengde daarvan zien we hoe mensen meer verdwaald raken in de hulpverlening of afhaken. De groep mensen die zich moeilijk kan redden in de samenleving en kan voldoen aan de eisen die worden gesteld, neemt toe. We realiseren ons ook steeds meer hoe groot de groep is van mensen die niet naar de reguliere hulpverlening toegaan. In onze eigen groep cliënten is er sprake van een toename van mensen in een kwetsbare situatie. Ten dele is dat ook het gevolg van de gemaakte convenantafspraken waardoor we meer mensen krijgen doorverwezen die gebaat zijn met onze wijze van ondersteuning vanuit de presentiebenadering.

Bestaande activiteiten binnen Programma 'Schuldhelpverlening'

Noodhulp	Verstrekken van o.a. handdoeken, bedlinnen, kleding, boodschappenpakket, budgetmaaltijden, reparaties, ID-kaarten en pasfoto's, bril of medicijnen.
Noodfonds	Financiële ondersteuning in noodsituaties ter overbrugging aan gezinnen met kinderen
Schuldhelpverlening	Inloopsprekuren, individuele begeleiding, budgetbeheer, schuldhulp in en na detentie, nazorg, outreachende huisbezoeken
Intake Voedselbank	Intake voor het verkrijgen van voedselpakketten

Inhoudelijke speerpunten lange termijn (2020 – 2023)

- Ontwikkeling van kwaliteit en professionalisering schuldhulpverlening hand in hand met presentiebenadering.

- Versterken en vergroten van capaciteit zowel in vormen van ondersteuning als in personele bezetting zodat meer mensen op een voor hen werkzame manier worden ondersteund en geholpen.
- Verdere uitbouw van onze inzet rond crisisinterventies en noodhulp, zodat deze vorm van ondersteuning voor een grote groep mensen in Lelystad toegankelijk is.
- Inzet op systeemverandering in samenwerking met de ketenorganisaties in de schuldhulpverlening.

Voorgenomen projecten 2020 - 2023

1. Doorontwikkeling schuldhulpverlening

(Looptijd: 2020 – 2021)

2. Werkplaats financiën

(Looptijd: 2022 – 2023)

3. Crisisinterventie en noodhulp

(Looptijd: 2021 – 2022)

4. Samenwerking ketenorganisaties en verdere ontwikkeling ketenaanpak

(Looptijd: 2020 – 2024)

1. Doorontwikkeling schuldhulpverlening (Looptijd: 2020 – 2021)

De toename en verzwaren van de problematiek waar mensen die bij ons in schuldhulpverlening zitten, mee te maken krijgen, vraagt om een verdere versterking en verdieping van onze werkwijze en methodiek. In de periode 2020 – 2021 zijn we in staat om door middel van steun van het Oranje Fonds en als deelnemer aan de tweede fase van het programma 'Meedoen! Samen uit de armoede' de professionalisering en capaciteitsversterking van onze schuldhulpverlening verder te ontwikkelen. In het 'Doorontwikkelplan 2020 – 2021' (te vinden op www.ido-lelystad.nl/organisatie) zijn de plannen voor de komende twee jaar in meer detail terug te vinden. Hieronder is een samenvatting van de belangrijkste doelen en subdoelen opgenomen, om zicht te geven op de focus en richting van de doorontwikkeling die wordt ingezet.

Doorontwikkeling Schuldhulpverlening (Samenvatting uit het Doorontwikkelplan 2020 – 2021)

Het doel van de doorontwikkeling die we voorstaan is gericht op de verdere uitbouw van het programma 'Schuldhulpverlening en Armoedebestrijding'. Daarbij hebben we drie zaken voor ogen:

1. Toename van profijtgroep

Het belang ligt niet zozeer in toename van het numerieke aantal. Doel van de doorontwikkeling is om het aandeel mensen dat in een zeer kwetsbare situatie verkeerd te doen toenemen en voor mensen die niet tot onze doelgroep behoren een betaalbaar goede ondersteuning te bieden bij het doorverwijzen naar andere vormen van hulpverlening.

Subdoelen:

- Toename van vindplekken om meest hulpvrijdende mensen te bereiken
- Toename van manieren van contact
- Vergroten van de zichtbaarheid en herkenbaarheid van onze hulpverlening
- Toename van goede doorverwijzing en interne samenwerking

2. Verdieping door vergroten van onze impact

Doel van de doorontwikkeling is gericht op verdere methodiekontwikkeling waarbij we zowel inzetten op het versterken van de kwaliteit van het proces van onze schuldhulpverlening als op het verdiepen van onze maatwerk aanpak die gebaseerd is op de presentie benadering

Subdoelen:

- Versterken van de werkwijze vanuit de presentie benadering in de schuldhulpverlening
- Verder versterken van onze integrale benadering (vanuit verschillende programma's en leefgebieden)
- Opzetten van Noodhulpprocedure en een crisisteam
- Onze organisatiebrede signalerende functie versterken

3. Versterken van organisatie ten behoeve van doorontwikkeling

Een belangrijke randvoorwaarde voor de twee bovenstaande doelen is dat we de veranderingen die we in de vorige projectperiode hebben ingezet goed monitoren, evalueren en bijschaven waar nodig. Zo kunnen we ervoor zorgen dat de effectiviteit ervan hoog blijft.

Subdoelen daarbij:

- Monitoring software inloopspreekuur en implementatie schuldhulpverleningssoftware
- Toetsen en evalueren van nieuwe werkprocessen die gericht zijn op het vergroten van onze impact
- Verbeterpunten in vrijwilligerswerving en opleiding doorvoeren
- Verdere structurering interne organisatie (taakverdeling, overlegstructuur, jaarplanning)

Verdere uitwerking in doorontwikkelplan Schuldhulpverlening 2020 – 2021 (te vinden op www.ido-lelystad.nl/organisatie)

2. Werkplaats financiën

In de afgelopen jaren is toegewerkt naar een nieuwe werkwijze waarbij we meer mensen uit onze profijtgroep in beeld hopen te krijgen, sneller signaleren, goed doorverwijzen om daarmee gerichte en goede ondersteuning te bieden. Tegelijkertijd signaleren we ook een 'lek'. Mensen die we ondersteuning bieden via het inloopspreekuur, die vanuit de gevangenis doorverwezen worden naar het Buiten RIC, die zich aanmelden voor een intake voedselbank en ook mensen die in de financieel spreekuren in de MFA's met taaiere vragen zich melden, komen niet altijd op de juiste plek terecht. De enige plaats waar we op dit moment naar door kunnen verwijzen als we vermoeden dat er meer ondersteuning nodig is, is naar een kennismakingsgesprek schuldhulpverlening. Vaak is dat een te zwaar middel, zeker als je in eerste instantie alleen maar meer contact en verbinding wilt met mensen om vertrouwen te bouwen en samen te kijken wat er nodig en steunend kan zijn. Daarnaast leidt het tot een grotere toestroom naar de schuldhulpverlening dan in veel gevallen nodig is.

Met de Werkplaats Financiën willen we een structurele oplossing creëren voor een goede doorstroom vanuit de inloopsprekuren en wordt het arsenaal aan ondersteuningsmogelijkheden uitgebreid dan alleen een intake schuldhulpverlening. De stap tussen inloopsprekuren en schuldhulpverlening wordt door het inloop- en meer vrijblijvende karakter verkleind. Daarnaast kan het streven om te werken aan wat meer eigen autonomie, wederkerigheid en regie hier eenvoudiger uitgangspunt zijn dan in het budgetbeheer waar het eigen beheer van de financiën uit handen is genomen. De werkplaats kan ook in de voorbereidingsfase van schuldhulpverlening gaan fungeren als budgetcoaching en individuele begeleiding in 'inloopvorm'.

De meest effectieve manier om dit tot een gedegen project uit te werken vanaf 2022 is om alvast met de projectontwikkeling te starten in 2020 en 2021. Verdere uitwerking hiervan zal in 2020 plaats vinden in een op te stellen plan t.b.v. projectontwikkeling.

3. Crisisinterventie en noodhulp

Rond ondersteuning in acute situaties van crisis en hulp in noodsituaties om situaties die vast dreigen te lopen te doorbreken, heeft het IDO ondertussen een breed aanbod aan ondersteuning opgebouwd. Door het verder uitbouwen van de procedure en de bekendheid ervan onder de reguliere hulpverlening te vergroten, willen we het bereik en de impact van de crisisinterventie en noodhulp vergroten. Op dit

moment is onze noodhulp en crisisinterventie vooral bekend bij hulpverleners die persoonlijk eerder met ons in contact waren. Dat is terug te vinden in het aantal mensen dat ondersteund wordt door onze noodhulp. Dat ligt onder het landelijke gemiddelde en ver onder de prognoses voor noodhulp die voor Lelystad gemaakt zijn. Door de noodhulp verder uit te bouwen, o.a. via de inzet van de Hulplijn en het uitbreiden van de vormen van praktische en materiële ondersteuning, kan het bereik vergroot worden.

4. Samenwerking ketenorganisaties en verdere ontwikkeling ketenaanpak

in de vorige beleidsperiode is gewerkt aan een plan 'Doorontwikkeling schuldhulpverlening Lelystad' met een gezamenlijke veranderagenda voor de samenwerkende schuldhulporganisaties. Een dergelijke integrale aanpak is voor ons van groot belang. Het risico voor het IDO is om vooral 'te dweilen' en daarbij niet helpende of uitsluitende structuren impliciet mede in stand te houden. In de komende beleidsperiode willen we blijven speuren naar systeemfouten in de reguliere hulpverlening. Daarin heeft IDO binnen Lelystad een belangrijke rol: om schrijnende gevallen onder de aandacht te brengen en analyse van probleemsituaties te stimuleren. In de tussentijd springen we in, maar daartoe beperkt het zich nooit alleen maar. Ons uiteindelijke doel is dat we in samenwerking met ketenpartners werken aan inclusieve en toegankelijke vormen van ondersteuning.

2. PROGRAMMA 'ONTMOETING'

Waar het programma zich op richt

In het programma 'Ontmoeting' richten we ons op het bouwen van relaties en vertrouwen. Onze twee inloophuizen spelen daar een belangrijke rol in. We willen stimuleren dat mensen zich verbonden voelen met elkaar, terecht kunnen op een plek waar ze zich welkom voelen en uiteindelijk ook hun plaats en sociale basis in de samenleving vinden. Daarbij richten we ons vooral op groepen voor wie deelname aan de samenleving en een sociaal netwerk niet vanzelfsprekend zijn. Integratie en inclusiviteit zijn dan ook belangrijke waarden hierbij. De inzet van het programma is nadrukkelijk niet gericht op probleemoplossing, maar is relationeel van aard. Onze eigenheid is daarbij dat we willen aansluiten bij de leef- en ervaringswereld van mensen en die respecteren. Deze relationele benadering vormt de grondtoon van het IDO.

Ontwikkelingen waar we op in willen spelen

Hoe kunnen we een bijdrage leveren aan meer verbinding in de stad? We horen vaak hoe eenzaam mensen zich kunnen voelen als ze gebukt gaan onder schulden, een partner in detentie hebben, te kampen hebben met verslaving of een klein sociaal netwerk hebben. Eenzaam omdat er weinig mensen om je heen zijn, maar ook eenzaam omdat je snel een stempel opgeplakt krijgt en met oordelen te maken hebt. Voor ons is het gebrek aan onderlinge verbinding en de tweedeling tussen mensen die in een kwetsbare en een minder kwetsbare situatie leven, een belangrijke maatschappelijke ontwikkeling waar we op in willen spelen. Steeds meer realiseren we ons dat we vanuit het IDO een rol hebben in het bouwen van bruggen in de samenleving en het verbinden van werelden, het in contact brengen van mensen met elkaar die normaal gezien elkaar niet zo gauw zouden tegenkomen. Dit is ook het hart van het diaconale werk waar we samen met de Lelystadse kerken voor staan. De achterban van de acht kerken die samen het IDO dragen, kan hier een belangrijke rol in vervullen.

Bestaande projecten binnen Programma 'Ontmoeting'

Inloophuizen

Gratis koffie, ontmoeting, maaltijd

Bestaande projecten binnen Programma 'Ontmoeting'

Activerende activiteiten	knutselmiddagen, cursussen en trainingen
Gast aan tafel	Maaltijdproject ter doorbreking van het sociaal isolement van mensen
Nieuwe Nederlanders	Vluchtelingenmaaltijden gericht op integratie en ontmoeting
Lage drempels	Huisbezoeken en aanbod voor eenzame ouderen

Inhoudelijke speerpunten lange termijn (2020 -2023)

- Stimuleren en verlagen van drempel voor eerste contact.
- Toename van aantal ontmoetingsplekken en van netwerk van mensen die in contact komen met elkaar.
- Slaan van bruggen tussen werelden en creëren van omgeving waarin ruimte is om te luisteren naar elkaars ervaringen.
- Ontmoeting stimuleren ook met mensen die beschikken over minder sociale of verbale vaardigheden.
- Present stellen van mensen in een kwetsbare situatie in de Lelystadse samenleving.

Voorgenomen projecten 2020 - 2023

1. Activiteitsaanbod inloophuizen

(Looptijd: 2020 – 2021)

2. Presentie voor mensen met psychische problematiek en verslaving

(Looptijd: 2020 – 2023)

3. Ontwikkeling nieuwe ontmoetingsplekken (Looptijd: 2020 – 2023)

(Looptijd: 2021 – 2022)

4. Eerlijke verhalen

(Looptijd: 2020 – 2021)

1. Activiteitsaanbod inloophuizen

De maaltijden nemen op dit moment een belangrijke plaats in in de inloophuizen. Het leven is rond de maaltijden georganiseerd. Deelname aan de maaltijden is voor mensen vaak de manier om voor het eerst kennis te maken en ook vaker gebruik te maken van onze huiskamers. Naast maaltijden willen we meer van dergelijke ontmoetingsactiviteiten gaan organiseren. Daarom zal in de komende jaren een activiteitsaanbod van eenmalige workshops en terugkerende activiteiten ontwikkeld worden voor bezoekers en gasten van de inloophuizen dat aansluit bij hun vragen, interesses en behoeften. Dit aanbod zal niet alleen *voor* bezoekers zijn, maar ook *door* henzelf mede worden ontwikkeld en aangeboden. Daarnaast zullen we ook op zoek gaan naar mensen in de kerken en in

ons netwerk van vrijwilligers met onvermoede talenten die die talenten graag willen delen en leren aan anderen.

2. Presentie voor mensen met psychische problematiek en verslaving

In de inloophuizen is iedereen welkom. Toch is het van belang dat we extra oog en oor hebben voor mensen die wel nood hebben aan contact, ondersteuning en een plek waar je welkom bent, maar voor wie het niet altijd eenvoudig en behapbaar is om dat contact te leggen en in stand te houden. Voor mensen met een lage taalvaardigheid of mensen met een achtergrond van detentie hebben we ondertussen binnen onze reguliere activiteiten van taallessen en het Buiten RIC al mogelijkheden van een eerste ingang waar extra aandacht kan gegeven worden. In de komende jaren willen we die speciale zorg en aandacht uitbreiden naar met name mensen die worstelen met psychiatrische problematiek of met verslaving.

Beiden zijn thema's waar het IDO al impliciet heel wat ervaring mee heeft opgedaan. We hebben geleerd van het jarenlange contact met bezoekers die hieronder gebukt gaan. Tegelijkertijd vraagt het soms nog meer inzet, begeleiding en zorg dan we nu in het reguliere werk kunnen bieden. Door samen te gaan werken met de organisaties STIP en FORSZA, binnen het project 'GGZ in de wijk' dat door de gemeente Lelystad is geïnitieerd, hopen we in de komende jaren niet alleen het aanbod aan ondersteuningsmogelijkheden van de inloophuizen te vergroten, maar ook kennis en expertise van deze organisaties te kunnen benutten voor ons praktische werk en contact met bezoekers. Daarnaast is het project er ook op gericht om activiteiten en als mogelijk gespreksgroepen specifiek voor mensen die worstelen met deze problematiek te starten, zodat mensen die nog nooit in de inloophuizen zijn geweest weten en kunnen ervaren dat onze huiskamers en onze activiteiten ook voor hen een plek zijn waar ze welkom zijn.

3. Ontwikkeling nieuwe ontmoetingsplekken

Een belangrijke manier om meer in contact te komen met de mensen op wie we ons willen richten (onze profijtgroep), is door nieuwe ontmoetingsplekken te creëren. Lelystad is planologisch gezien een bijzondere stad. Wijken liggen soms ver uit elkaar en hebben een relatief zelfstandig karakter. Met name mensen in een kwetsbare sociale of financiële situatie blijken in grote mate op de eigen wijk georiënteerd te zijn. Zij gaan niet vanzelf naar andere delen van de stad. Het is een belangrijke reden waarom wij in de komende jaren mogelijkheden willen onderzoeken en nieuwe plekken willen uittesten om zo te komen tot een wat meer gespreide fysieke aanwezigheid en zichtbaarheid in de stad. Dit willen we in afstemming – en als nuttig – in samenwerking met andere organisaties verder ontwikkelen.

4. Eerlijke verhalen

Uitsluiting is voor mensen een grote straf en een belangrijke oorzaak van armoede. Armoede versterkt uitsluiting daarnaast ook. Niets is zo erg als het gevoel te hebben dat je er alleen voor staat, dat je de enige bent die niet mee kan doen of gebukt gaat onder schulden, detentie of eenzaamheid. Door het project 'Eerlijke verhalen' willen we de zichtbaarheid van deze mensen in Lelystad vergroten en bruggen slaan tussen werelden en mensen die elkaar in het dagelijks leven vaak weinig tegenkomen. Naast present zijn, willen we mensen ook present stellen door mensen in een kwetsbare financiële of sociale situatie een podium te bieden en de bewustwording en het onderling meeleven met de situatie waar mensen in verkeren in de stad te vergroten. Dit willen we in de komende jaren doen door Eerlijke verhalen-diners, een theatervoorstelling met mensen in een situatie van schulden en door andere kunstvormen als expressiemiddel in te zetten (bijv. zang of dichtkunst, fotografie en film).

3. PROGRAMMA 'PERSPECTIEF'

Waar het programma zich op richt

In het programma 'Perspectief' ondersteunen we mensen bij het zetten van stappen in hun leven om zo de kwetsbare situatie waarin ze verkeren te verminderen. We ondersteunen ook mensen die willen bouwen aan vaardigheden om zo hun levenskracht te versterken. Speciale aandacht daarbij hebben we voor (ex-)gedetineerden en hun partners. Maar wat is perspectief? Dat is voor iedereen verschillend. Voor de één betekent het weer gewend raken aan een dagritme, functioneren in een team van collega-vrijwilligers en werken aan structuur in het leven. Voor de ander is het oefenen in het aangaan en onderhouden van relaties en contacten. Voor een derde is het ondersteuning krijgen bij het zetten van stappen richting betaald of onbetaald werk. Het IDO wil daarbij voor mensen die dat willen en zoeken een springplank zijn. We willen dat mensen mogelijkheden krijgen om hun moed, basale vaardigheden en het vertrouwen te versterken zodat het hen lukt om een plek in de samenleving te vinden.

Ontwikkelingen waar we op in willen spelen

De nadruk op wederkerigheid die we in de komende jaren binnen het IDO verder handen en voeten willen geven, staat niet op zichzelf. Het is niet enkel ingegeven door onze eigen ervaringen, door behoeften en vragen van mensen die al langer bij ons zich verbonden voelen. We zien ook breder in de samenleving steeds meer aandacht voor hoe ieder mens van betekenis kan zijn en aandacht voor het belang van betrokken worden. Bijvoorbeeld in onderzoek over de relatie tussen het versterken van eigenwaarde en zelfvertrouwen en de effectiviteit van armoedebestrijding, in nadruk op zelfregie en eigen autonomie, in de nadruk op het versterken van wat mensen nog wel kunnen in plaats van een nadrukkelijke focus op hun problemen of in allerlei vormen waar participatie als norm centraal staat.

Het is mooi dat het talent van een mens en de bijdrage die hij kan leveren, steeds meer aandacht krijgt. Maar tegelijkertijd kijken we ook met enige zorg naar deze ontwikkelingen. Zeker als dit meer ingekaderd is in een instrumentele aanpak en utilitaristisch mensbeeld, kan het eerder ondergravend werken op de vraag hoe mensen tot hun recht komen dan dat het versterkt. Het is dan ook belangrijk om onze eigen aanpak daarin te ontwikkelen en vanuit onze leerervaringen daarmee het gesprek erover met relevante organisaties, instellingen en overheid in Lelystad aan te gaan. Voor onszelf is het ook een leerweg: op het moment dat de levenskracht van mensen versterkt is, hoe kan vanuit de achtergronden van de presentiebenadering en andere relationele benaderingen er dan ingezet worden op het aanmoedigen en coachen van mensen in het zetten van vervolgstappen die hen het gevoel geven meer grip op het leven te hebben? Hoe kunnen mensen daarbij hun eigen plannen gaan maken en uitvoeren? Welke verbinding met andere organisaties en initiatieven kunnen we daarbij vanuit het IDO faciliteren om hen te helpen in het zetten van stappen? De antwoorden op deze vragen zijn nog niet duidelijk. Maar het is een verkenning die we in de komende jaren binnen de activiteiten van het programma Perspectief willen maken.

Huidige activiteiten en projecten binnen Programma 'Perspectief'

Huiswerkbegeleiding	Huiswerkbegeleiding door vrijwilligers aan kinderen van basisschoolleeftijd en middelbaar onderwijs
Werken naar werk	Begeleiding van werkzoekenden bij het vinden van werk

Kwetsbare vrijwilligers	Ondersteuning van mensen die als vrijwilliger actief willen worden en voor wie dat niet vanzelfsprekend is
Hulp in Perspectief	Ondersteuning bij klussen en praktische hulp
Buiten Re-integratiecentrum	Ondersteuning aan ex-gedetineerden en hun partners
Bijna-gratis winkels	Ondersteuning bij stille armoede
Naaiatelier	Kledingherstel en -reparatie voor een zeer lage prijs
Taallessen	Ondersteuning van mensen om hun Nederlandse taalvaardigheid te versterken

Inhoudelijke speerpunten lange termijn (2020 -2023)

- Een leerproces op gang brengen dat gericht is op hoe zelfvertrouwen en eigenwaarde versterkt kunnen worden en de weerbaarheid van mensen vergroot.
- Nieuwe initiatieven initiëren die gericht zijn op het versterken van de levenskracht van mensen.
- Versterken van het karakter van wederkerigheid in bestaande projecten en activiteiten.
- Mensen in een situatie van armoede ondersteunen in hun dagelijkse leven met praktische en concrete ondersteuning.

Voorgenomen projecten 2020 - 2023

1. Doorontwikkeling van bestaande initiatieven

(Looptijd: 2020 – 2023)

2. IDO Hulplijn

(Looptijd: 2020 – 2023)

3. Springplank

(Looptijd: 2021 – 2022)

4. Broedplaats jongeren (Jongeren maken de Stad)

(Looptijd: 2020 – 2022)

1. Doorontwikkeling van bestaande initiatieven

Het IDO heeft in haar meer dan dertigjarig bestaan veel initiatieven gestart die zich ontwikkeld hebben tot wat nu het reguliere hulpaanbod van het IDO is. Vaak door kleine aanpassingen, door oog te hebben hoe de inbreng van mensen van betekenis kan zijn, denken we dat het element van wederkerigheid binnen ons werk in de concrete praktijk versterkt worden. Onze vertrouwde activiteiten – wat we al jarenlang doen – willen we met andere ogen gaan bekijken. Met nieuwe ogen: hoe kunnen activiteiten een middel worden om mensen van betekenis te laten zijn voor elkaar? Hoe kan het het gevoel van betekenis te zijn en een bijdrage te leveren versterken? Als eerste

aandachtspunt willen we ons richten op de huidige maaltijden en de verdere doorontwikkeling ervan tot een plek waar mensen in een kwetsbare situatie kokservaring op kunnen doen.

2. IDO Hulplijn

In de periode rond de Coronamaatregelen is een IDO Hulplijn in het leven geroepen met een verrassend groot bereik. We zagen hoe een telefonische hulplijn de drempel voor het vragen van hulp verlaagd. Daarnaast waren we ook heel goed bereikbaar. We kwamen in contact met een nieuwe groep mensen die in een kwetsbare situatie terecht waren gekomen. Deze hulplijn willen we voortzetten om daarmee blijvend steun te bieden bij de dagelijkse behoeften en problemen van mensen. Door deze ondersteuning uit te breiden, kunnen we mensen op nog meer kleinschalige en praktische manieren nabij zijn.

3. Springplank

In de afgelopen jaren hebben we ervaring opgedaan met het meehelpen en meedoen van bezoekers en gasten in onze inloophuizen. Als stelregel heeft het IDO dat iedereen vrijwilliger van het IDO moet kunnen worden (alleen niet op iedere functie). Daarnaast hebben we in de laatste twee jaren geparticipeerd in de landelijke pilot kwetsbare vrijwilligers, van Netwerk Dak. In de komende jaren willen we dit verder uitbouwen met het onderzoeken hoe het IDO als springplank kan fungeren naar andere functies in betaald en onbetaald werk. De samenwerking hierin met het Werkbedrijf is van belang. Maar ook nieuwe ontwikkelingen rond maatschappelijk en sociaal ondernemerschap of sociale coöperaties kunnen denkrichtingen bieden voor experimenten op dit vlak.

4. Broedplaats jongeren (Jongeren maken de Stad)

Samen met Welzijn Lelystad ondersteunen we in denkkracht en netwerk het project Jongeren maken de stad dat op dit moment volledig gefinancierd wordt door de gemeente Lelystad. Voor het IDO is dit van belang, omdat jongeren een groep zijn die soms in een kwetsbare situatie terecht kunnen komen, maar tegelijkertijd vaak niet eenvoudig in beeld zijn of blijven van hulpverlening. Naast de ondersteuning die het Eropafteam biedt, kan via Jongeren maken de Stad en het project URBN Village dat daaruit voortgekomen is, een andere vorm van benaderen en in verbinding komen met jongeren worden toegepast. Het IDO zal in de komende jaren – in een beoogde samenwerking met Movisie – zich hierbij vooral verantwoordelijk weten voor de achterliggende methodiek van de 100% talentbenadering.

KENNISCENTRUM

Specifiek en kenmerkend voor het IDO is de ervaring en het netwerk dat is opgebouwd. Doordat er al decennialang zorg en aandacht is voor mensen in Lelystad die in een zeer kwetsbare situatie verkeren, staan daarmee veel mensen en hun ervaringen op ons netvlies. We zien van heel nabij hoe mensen gebukt kunnen gaan onder situaties, hun eigen wegen zoeken om om te gaan met de situatie waarin ze terecht zijn gekomen, wel of niet geholpen worden op een voor hen goede wijze door hulpverlening en zich verhouden tot de aanwezige ondersteuning en hulp die er in de stad aanwezig is. Die kennis willen we benutten en verdiepen. Alleen zo kunnen we ook leren en werken aan duurzame verbeteringen.

In de komende beleidsperiode willen we op systematische wijze de ervaringskennis van mensen zelf in verbinding brengen met onze eigen aanpak en het ondersteuningsaanbod in Lelystad. We denken dat het vertrekpunt bij de ervaringen en percepties van mensen zelf, belangrijk is om stappen te kunnen zetten rond de bestrijding van armoede. De complexiteit en weerbarstigheid van de problematiek rond armoede maakt het bijna noodzakelijk om participatieve en actietheoretische vormen van onderzoek te gebruiken. Wil je leren, dan zal het alleen kunnen samen met de mensen om wie het gaat.

In het onderzoek en de experimenten die we vanuit het kenniscentrum van het IDO willen opzetten, willen we door middel van onderzoek en piloting meer zicht krijgen op de ervaren kloof van mensen tussen leef- en systeemwereld en willen we diverse mogelijkheden om te werken vanuit de verbinding met de leefwereld van mensen verder verkennen. Hiemee beogen we in de komende jaren onze eigen werkwijze te verdiepen en ook een bijdrage te leveren voor beleidsontwikkeling in de Lelystadse context.

Voorgenomen projecten komende beleidsperiode:

- *Actietheoretisch onderzoek*

In de afgelopen jaren hebben we steeds meer ervaring opgedaan met een diversiteit aan mensen in vrijwilligersfuncties. Omdat we iedereen die een bijdrage wilde leveren graag een plek willen bieden (alleen niet op elke functie), is de aard en betekenis van ons vrijwilligerswerk langzamerhand verschoven. We geloven dat mogelijkheden bieden aan mensen om bij ons actief te zijn een bijdrage levert aan de levenskracht van mensen. We zien het ook in de praktijk. Maar wat het inloophuis en hun inzet daar voor mensen betekent en zou kunnen betekenen, hebben we nog nooit grondig bevraagd en onderzocht. Terwijl we juist daar winst zien om onze impact te vergroten. Met behulp van actietheoretisch onderzoek willen we de percepties en ervaringen van deze mensen gaan onderzoeken en pilots starten gericht op het vergroten van onze impact en inzet.

- *Maatschappelijke effecten en rendement inzet IDO*

In de afgelopen jaren hebben we ingezet op het ontwikkelen van onze Theory of Change en daarmee een begin gemaakt met het expliciteren en onderzoeken van onze opbrengst in kwalitatieve zin. Wat is de toegevoegde waarde voor onze bezoekers, deelnemers en klanten? Wat betekent de inzet van het IDO voor hen? In de komende jaren willen we die inzet ook meer verbreden. Het zou interessant zijn om de opbrengst in kwalitatieve zin en de maatschappelijke effecten ook te vertalen naar het rendement in euro's. Hoe brengt onze inzet maatschappelijke kosten terug of voorkomt het deze?

In 2009 heeft het IDO een soortgelijk onderzoek laten uitvoeren door het landelijke bureau Stichting Oikos. In de studie 'IDO - niet voor niets een onderzoek naar het maatschappelijk rendement van IDO en daarbij betrokken stichtingen' werd het rendement met behulp van een onderzoek gebaseerd op de methode van Social Return on Investment onderzocht. Niet alleen zijn we nu meer dan 10 jaar verder en is de maatschappij aan grote ontwikkelingen onderhevig, maar ook het denken en het onderzoek naar maatschappelijk rendement heeft niet stilgestaan. Belangrijke redenen om weer in te gaan zetten op onderzoek naar de toegevoegde waarde van onze aanpak.

- *Presentietraining*

De trouw en inzet van onze vrijwilligers is het grootste kapitaal van het IDO. Daarom blijven we vanuit het kenniscentrum inzetten op training. We willen vrijwilligers, bezoekers en betaalde krachten ondersteunen bij het werken en samen leven vanuit de presentiebenadering. Halfjaarlijks worden trainingen hiervoor ontwikkeld.

- *Piloting: Jongeren maken de Stad*

Het IDO heeft samen met Welzijn Lelystad steun geboden bij de ontwikkeling van Jongeren maken de stad. Een project dat zich richt op jongeren in Lelystad en hen wil ondersteunen bij het ontwikkelen van hun talenten. De werkwijze die o.a. gebaseerd is op de 100%talentbenadering (oorspronkelijk ontwikkeld in Engeland) kan ook van belang zijn voor een bredere inzet dan enkel jongeren. De positieve en waarderende focus op wat mensen wel kunnen en waar hun talenten liggen in plaats van in te zoomen op de problemen die ze hebben, kan versterkend zijn op het zelfvertrouwen en de levenskracht van mensen. Om die reden dat het IDO in de komende jaren – in begeleiding met o.a. Movisie – wil inzetten op verdere methodieontwikkeling en kennisdeling van dit initiatief.

5. VERSTERKING VAN DE EIGEN ORGANISATIE

a. Versterken van samenwerking met de kerken

Het IDO is een diaconale organisatie: acht kerken in Lelystad zetten zich via het IDO samen in voor het diaconale werk in de stad. Zij dragen het samen. Deze verbinding met de kerken is voor het IDO van groot belang. In de eerste plaats omdat het voedend is. Het unieke van de werkwijze van het IDO is dat belangeloosheid een sleutelwoord is. Leidraad is dat we naast mensen willen staan en dat ze tot hun recht komen. Door de band met de geloofsgemeenschappen in Lelystad kan dat levend blijven. Daarnaast is ook het netwerk van deze acht kerken van groot belang. Door de kerken kunnen er bruggen tussen werelden geslagen worden. Er kan verbinding tussen mensen gemaakt worden die elkaar niet vanzelfsprekend in het dagelijks leven tegen het lijf zouden lopen. Juist voor mensen met een klein sociaal netwerk en mensen die vaak te kampen hebben met uitsluiting, kan het netwerk van de kerken van grote betekenis gemaakt worden. Tot slot liggen er ook in het praktische diaconale werk in de stad kansen voor samenwerking die meer benut kunnen worden. De expertise op het gebied van hulpverlening van het IDO en de praktische ondersteuning die lokale diaconieën (kunnen) bieden kunnen meer met elkaar verbonden worden.

De relatie tussen het IDO en de geloofsgemeenschappen van Lelystad vraagt steeds opnieuw aandacht. Het blijft een balans voor een eigenstandige organisatie als het IDO met een eigen beleidsrichting en -inzet om steeds weer in verbinding te blijven. In de komende beleidsperiode willen we dan ook weer actief inzetten op de relatie met geloofsgemeenschappen om daarmee weer een impuls te geven aan de onderlinge wisselwerking. Ook dat is wederkerigheid.

b. Investerings in organisatieontwikkeling

Het IDO kiest voor lage overheadslasten. Praktisch gevolg daarvan is dat we bijvoorbeeld geen medewerkers voor communicatie, fondsenwerving of vrijwilligersbegeleiding in dienst hebben. Dat is een weloverwogen keuze, maar de andere kant daarvan is wel dat dit de druk op de bestaande betaalde krachten doet toenemen. Zeker naarmate de eisen ten opzichte van zichtbaarheid, PR en verantwoordingseisen voor fondsen toenemen. Om die reden willen we iedere beleidsperiode tijdelijke investeringen en impulsen doen. Dat doen we door inhuur van tijdelijke expertise en door eenmalige investeringen.

Investerings voorgaande beleidsperiode (2016 – 2019)

In de afgelopen beleidsperiode is met hulp van landelijke vermogensfondsen geïnvesteerd in:

- **ICT** (snelle en minder kwetsbare hardware)
- **PR en communicatie** (nieuwe huisstijl en communicatiemiddelen)
- **Herinrichting van de inloophuizen** (een frisse nieuwe uitstraling van de huiskamers en noodzakelijke verbouwwerkzaamheden)
- **Expertise rond schuldhulpverlening** (met name de inrichting van werkprocessen)
- **HRM** (tijdelijke inhuur van expertise bij personeelszaken)
- **Training en opleiding** (trainingen op gebied van schuldhulpverlening en presentie)

Gewenste investeringen komende beleidsperiode (2020 – 2023)

- **PR en communicatie**

Wat? Ontwikkeling en uitvoering van communicatiestrategie gericht op mensen in zeer kwetsbare situatie

Waarom dat nodig is? Juist mensen die zorgmijndend zijn, lage taalvaardigheid hebben en weinig affiniteit met instituties bereik je niet met de algemene communicatiemiddelen en -aanpak. Door gerichte communicatie op vindplekken, een outreachende benadering, de organisatie van eenmalige evenementen, een mond-tot-mondbenadering en het gebruik van verhalen is een groep mensen te bereiken die anders niet bereikt wordt.

- **Vrijwilligerswerving**

Wat? Werving van vrijwilligers die vanuit een intrinsieke motivatie en een gerichtheid op de presentie willen werken.

Waarom dat nodig is? De vertrouwde manieren van vrijwilligerswerving beginnen voor het IDO tegen hun grenzen aan te lopen. Zeker door verschuivingen in het vrijwilligersaanbod is extra aandacht voor een kwalitatief goede vrijwilligerswerving van belang.

- **Uitbouw langjarige strategie fondsenwerving**

Wat? De financieringsmix van het IDO is beperkt. Het IDO drijft naast de kerken die voorzien in de basisbegroting, voornamelijk op financiering van de gemeente Lelystad en van landelijke vermogensfondsen. Dat is kwetsbaar. Het potentieel aan donateurs kan fors uitgebreid worden. Daarnaast is het ook van groot belang om een langjarige fondsenwervingsstrategie te ontwikkelen om daarmee te continuïteit van het IDO te bevorderen.

Waarom dat nodig is? Het belangrijkste doel van de donateurswerving is om de betrokkenheid van onze achterban te vergroten. Daarnaast kan de financiering die via donateurs en landelijke fondsen gerealiseerd wordt het belangeloze en onafhankelijke karakter van ons werk vergroten.

6. NOODZAKELIJKE INVESTERINGEN

Benodigde investeringen voor uitvoering van langjarige strategie

Het werk van het IDO werd in de afgelopen jaren gefinancierd door de Gemeente Lelystad, donaties en de lokale Lelystadse kerken. Daarnaast droegen een aantal landelijke vermogensfondsen ook bij om de exploitatielasten te dekken. Centraal in het financieel beleid van het IDO staat het uitgangspunt dat structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele inkomsten. Incidentele inkomsten zijn

bedoeld voor het dekken van eenmalige en korte termijn investeringen die de kwaliteit en het innovatievermogen van het IDO versterken. Deze beleidslijn is erop gericht om de continuïteit van ons werk zo goed mogelijk te waarborgen.

In de afgelopen jaren is gemeten aan deze inzet onze financiële positie verslechterd. De verhouding tussen structurele lasten en inkomsten is meer uit de pas gaan lopen dan we zouden willen. Een belangrijke oorzaak van deze situatie is dat we jaar na jaar geen indexering hebben ontvangen van de subsidie afkomstig van de gemeente Lelystad. Tegelijkertijd zijn de salarislasten door verplichte wijzigingen in onze arbeidsvoorwaardenregeling gestegen met maar liefst 8%.

De financiële situatie in de periode 2020 – 2023 laat om die reden een zorgwekkende toename in de te realiseren taakstelling zien. Zeker als we de inhoudelijke beleidsplannen die beschreven staan in dit strategiedocument willen realiseren, is een behoorlijke investering nodig. Bij de taakstelling in onderstaand overzicht is aangegeven welke investering nog nodig is.

Financiële prognose op basis van langjarige strategie		2020	2021	2022	2023
Exploitatielasten (huisvesting, personeel, bestaande activiteiten)		€ 469.042	€ 478.423,-	487.991,-	497.751,-
Benodigd voor de verdere uitbouw van programma's	Fonds Franciscus	€ 75.000,-	€ 75.000,-	€ 75.000,-	-
	Oranje Fonds	€ 40.000,-	€ 40.000,-	-	-
	Taakstelling	€ 65.500,-	€ 69.110,-	€ 112.792,-	€ 191.548,-
Totaal	€ 649.542	€ 662.533,-	€ 675.783,-	€ 689.299,-	

Toelichting:

De financiële gegevens voor het boekjaar 2020 zijn gebaseerd op de vastgestelde begroting 2020. De gegevens van de boekjaren 2021 tot en met 2023 zijn een prognose. In de prognose is uitgegaan van een geschatte toename van de lasten van 2% op jaarbasis.

Gezien deze situatie zullen we in de jaren 2020 – 2021 het huidige financieel beleid verder ontwikkelen en verstevigen zodat we een meerjarige visie en strategie hebben om het hoofd te bieden aan de uitdagingen die in de komende jaren op ons afkomen.

Extra investeringen

De bovenstaande financiële prognose is opgebouwd vanuit de bestaande personeelsbezetting. Een deel van de verdere uitbouw van de programma's kan uitgevoerd worden binnen deze bestaande bezetting. Voor een aantal nieuwe initiatieven en voor de kwaliteitsimpuls van de organisatie zijn extra investeringen noodzakelijk. Alleen als hiervoor financiering gevonden kan worden, kan er ook daadwerkelijke uitvoering aan gegeven worden.

Benodigde extra investeringen	
<i>Benodigde financiering</i>	
Werkplaats financiën	Ontwikkeling ('20-'21): € 20.000,- Implementatie en uitbouw ('22-'23): € 50.000,-
Onderzoek via Kenniscentrum	€ 50.000,-

<i>Benodigde investering voor kwaliteitsimpuls organisatie</i>	
Project 'Samenwerking met de kerken'	€ 15.000,-
PR en communicatie	€ 10.000,-
Vrijwilligerswerving	€ 10.000,-
Fondsenwerving	€ 17.000,-

Bijlage 1 Theory of Change – Impact map (Stichting IDO, Lelystad)

